

డి.కామేశ్వరి **పాపాలు**

సాయంత్రం ఆరుగంటలవేళ.

మామిడితోటలో చెట్టుక్రింద నులక మంచం వేసుకుని వెల్లకిలా పడుకుని విరగకాసిన మామిడికాయలని, గుత్తులు గుత్తులుగా వ్రేలాడుతున్న కాయలని తృప్తిగా చూసుకుంటున్నాడు రామయ్య. వరువానికి వస్తున్న బంగినవల్లి కాయ అతో చెట్లు కలకలరాడుతున్నాయి.

ఈ ఏడు కాపు బాగుంది అని రోజూ అనుకునేమాట మరోసారి అనుకున్నాడు రామయ్య. ఎంతలేదన్నా అధమపక్షం చెట్లకి మూడొందల కాయ దిగుతుంది. ఇరవై చెట్లకి 5, 6 వేల కాయలు ఖచ్చితంగా దిగుతాయి. వంద హీనపక్షం ముప్పై చూసుకున్నా. తను గుత్తకి తీసుకున్న పదకొండు వందలు పోగా

ఆరేడు వందలన్నా మిగలాలి! ఆమాత్రం లేకపోతే తనకేం గిట్టుబాటవుతుంది. తోట గుత్తకి తీసుకున్నది మొదలు తోటకి అంకితం అయి ఏదె పుట్టదగ్గిరనించి కంటిపాపలా తోటని కాచుకుంటున్నాడు.

ఏదో దేముడు చల్లగా చూస్తే మరో పదిహేను ఇరవై రోజులకి కాయ పలక మారుతుంది. కాయ దింపేస్తే యింక విళ్ళింత తనకి! భగవంతుడి దయవల్ల ఈసారి గాలిదుమారాలు ఆట్టే లేవు.... యీ పదిహేనురోజులూ గడిచిపోతే కష్ట పడితే పలం చేతికొందొస్తుంది.

రోజూ చెట్లని చూసుకుంటూ అనుకునే మాటలే మరోసారి అనుకున్నాడు రామయ్య. కూడికలు, తీసివేకలు, హెచ్చవేకలు చేసి అలసిపోయిన రామయ్య

మెదడు అప్పుడే తిరిగిన చల్లగాలికి చిన్న
సునుకుతీయడం ఆరంభించింది.

* * *

ఆ సమయానికి, అదే త్రోవని,
సాయంత్రం చల్లగాలికి వ్యాహాళికి బయలు
దేరారు పాతిక ముప్పైమంది కాలేజీ
బిచ్చార్లు. వాళ్ళకి పాపం బొత్తిగా ఏం
కాలక్షేపం కాకుండా వుంది. పరీక్ష లయి
పోయాయి. ధీరీ అయినా ఇంకా ప్రాక్టి
కల్స్ కానందున ఊర్లకి వెళ్ళడానికి అవక
శప్పనిసరి వుండడం. పరీక్షలప్పుడే
సదవ బుద్ధివుట్టదు. పరీక్షలయ్యాక చదవ
డానికి ఏముంటుంది? రోజుల్లా యెండకి
సయపడి గదుల్లో పేకాడుకుంటూనో,
స్రంగార పత్రాలు చదువుకుంటూనో
కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. ఉన్న సినిమా
లన్నీ విడవకుండా ఒకటికి రెండుసార్లు
చూడడం అయిపోయింది. హోటళ్ళని
చూచోరాజిపోషకుల్లా పోషిస్తున్నారు.
అమ్మాయిల కట్టుబొట్లు గురించి ధీసీస్
గాయాధావికన్నట్టు శ్రద్ధగా, విశితంగా పరీ
క్షించి వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు? ఎన్నిచేసినా
బొత్తిగా కాలేజీకి వెళ్ళడం రావడం లేక
కాలక్షేపం కాకుండా వుంది.

సాయంత్రం చల్లబడ్డక, చూడల్సిన
సినిమాలు ఏం లేనందున సికారే గతి
అని విశ్చయించుకుని టిఫిన్లు తిని,
స్నానాలుచేసి తైటు ప్యాంట్స్ తో, టెల్
కోటమ్మ, గురూపర్లులు, వైజనూ
కాల్సీలు ఎవరికి తోచినట్లు వారు ముస్తా

బయి బయలుదేరారు సికారుకి.
నలుగురైదుగురు జట్లుజట్లుగా కబుర్లు
చెప్పుకుంటూ, నవ్వుకుంటూ, త్రుళ్ళు
కుంటూ రోడ్లంతా ఆక్రమించి నడవ
సాగారు.

వెడుతూ వెడుతుంటే రామయ్య
మామిడితోట వాళ్ళదృష్టిని ఆకర్షించింది.

“ఒరేయ్ ఓ రెండు మామిడి
కాయలు కోసుకుందామేమిటిరా.... తింటూ
పోవచ్చు” ప్రపోజ్ చేశాడొకడు.

“బంగినసల్లిలా వున్నాయి ... ఉప్పు
కారంకూడా ఆక్కరలేదు... పదండి తలో
కాయా కోసుకుందాం....” మరోడు
అయిడియాని బలపరిచాడు.

“పదండి రండి” అంటూ
అందరూ తోటవైపు నడిచారు. తోటకి
చుట్టూ ముళ్ళకంచె, దానికి చిన్న కర్ర
గేటు, దానికో తాళం కనిపించాయి.

“గేటు తాళం వేసుందిరా...” ఒకడు
నీర్పంగా అన్నాడు.

“వేమే... వేమే ... ఆమాట అనడానికి
సిగ్గులేదురా... కాలేజీలో చదువుతూ....
ఇన్స్ట్రల్ట్ వెధవ తాళం మనకేం అడ్డు...
గెంతు.... మగాడివి కాదురా.”

తాళం తాళంలా వుండగానే నిమిషాల
మీద అందరూ గేటు దుమికి తోటలో
జొరపడ్డారు. నాలుగడుగులు వేయగానే
పడుకున్న రామయ్య కనిపించాడు.

“ఒరేయ్.... తోటమాలి వున్నాడురా....”
ఒకళ్ళిద్దరు గుసగుసలాడారు.

“ఏదికాదు, వుండనీ అయినా బబ్బున్నాడులే గవ్వచివ్గా కోసుకు పోదాం....”

చేతికొందినంతవరకు కొన్ని క్రింద నించే తెంపారు. అందనివాటికోసం చెల్లెక్కారు మరొకొందరు.

అదేసమయంలో కమ్మని నిద్రలో వున్న రామయకి ఓ పీడకల వచ్చింది. తన తోటలోకి ఎవరో రాక్షసులు తొర పడి పడేసి చేతులతో కాయలన్నీ తెంపి ప్రోగులు పెట్టున్నట్టు. తను కేక వేస్తూంటే వికటాట్టహాసం చేయడం ఆరంభించినట్లు కలొచ్చి ఉలిక్కిపడి లేచాడు. రాక్షసులు కాకపోయినా మను షులే కాయలు కోస్తూండడం కనిపించింది. వికటాట్టహాసం కాకపోయినా గునగునలు వినిపించి ఇంకొకరే అనుకుని ఓ క్షణం అలా చూస్తూ వుండి పోయాడు. కాణిపటికి పూర్తిగా మెలుకువ వచ్చి కళ్లు నులుము కున్నాడు. కాయలు కోస్తున్న విద్యార్థులు యీసారి స్పష్టంగా కనిపించారు గబుక్కున లేచి... “ఓరది, ఓరు కాయలు కోత్తుం డారు...” కలత నిద్రలో లేచిన రామయ్య నంగి నంగిగా ఆరిచాడు.

చెట్టుమీద, చెట్టుక్రింద నించున్న వాళ్ళ చేతుల్లో కాయలు చూడగానే రామయ్య నిద్రమత్తు ఎగిరిపోయింది.

“ఏయ్ ఎవరుమీరు! కాయలన్నీ అట్టా ఎందుకు కోత్తున్నారు...దిగండి

యువ

ముందు, ఓరు మీరు? నాతోటలో తొర పడి కాయలెందుకు కోత్తుందారు? కోపంగా హుంకరించాడు రామయ్య.

“ఏయ్ తాతా, ఎందుకలా ఆరుస్తావు మేం అన్ని కాయలు కోయాలే, తలి కాయ కోసుకున్నాం” అని మామూలుగా క్రిందివాళ్ళు అన్నారు.

“ఓరినాయనో, బాబోయ్ .. అన్ని కాయలు కోసేసినారు .. నాలుగు కాయలు అవి, దెబ్బై ఎనభై కాయలు కోసినారు ఓరయ్యా మీరు, జబర్దస్తీగా నా తో కాయలు అడగకుండా కోసేసి ఇం మాట్లాడుతుండారు...” గుండెలు బా కున్నాడు రామయ్య.

“ఒరేయ్ . యింక చాలులే రండిర ఏడుస్తున్నాడు పాపం” అడు తూంటే జవాబు చెప్పకుండా, తాత ఉద్దరిస్తున్నట్టు పోజు పెట్టి నిర్లక్ష్యం మాట్లాడుతున్న వాళ్ళని చూసే సరి ఆతని కళ్లు బైర్లు కమ్మాయి ...

“ఏయ్ బాబులా, ఆ కాయ లక్క ఎట్టండి . సెప్పా సేయకుండా అని కాయలు కోసి యికా రెండంటున్నార కోస్తే కోసేరు గాని అక్కడెట్టి ఎల్లం కావలిస్తే నాలుగు కాయలు పట్టు పొండి . నమాకున్న బాబులు యి డొంగ తనంగా తొరపడి కాయ కోర్తారా యిదేనేంటి ఇన్నూలులో నడ కున్నారు...” కోపం ముంచు కొస్తున సాధ్యమైనంత స్పృహయంగానే అన్నా రామయ్య.

“ఏమిటి తాతా. ఇంత ఆర్పాటం చేస్తున్నావు. ఇన్ని కాయలున్నాయి. మేమో ఏవి కోసుకుంటే ఏం పోయింది?” నవ్వుతూ నిర్లక్ష్యంగా అవి నులు కొరుకుతూ వెళ్ళబోయారు యెద్దలు. వాళ్ళకి “కాసిని” లా గ్రంచిన కాయలు రామయ్యకి స్కెక్క కాయ ఓ రూపాయిలా కనిపించింది. ఒకటూ రెండా దెబ్బై కాయలు; ఇవదంగా కానుకున్న తోట.

వాళ్ళ నిర్లక్ష్యం. వాళ్ళ మాటలు అన్నీ పేనరికి తీక్క రేగింది రామయ్యకి. “ఇన్ని కాయలు ఊరికే ఎవరిస్తాయి. కాయలు కావలిస్తే దబ్బిచ్చి కెల్లండి, అంతే!” నిక్కచ్చిగా వుడు తాత.

“దబ్బీయాలా. ఎంతేమిటి?” హేళ అడిగారు కొందరు.

“రామయ్య మనసులో లెక్క కట్టు వుడు.” అరవై దెబ్బై కాయలు నారు. బజార్లో అమ్ముకుంటే ఇరవై గాయ లొస్తాయి.... పోనీ పదిహేను గాయలిచ్చి పట్టుగెళ్ళండి....

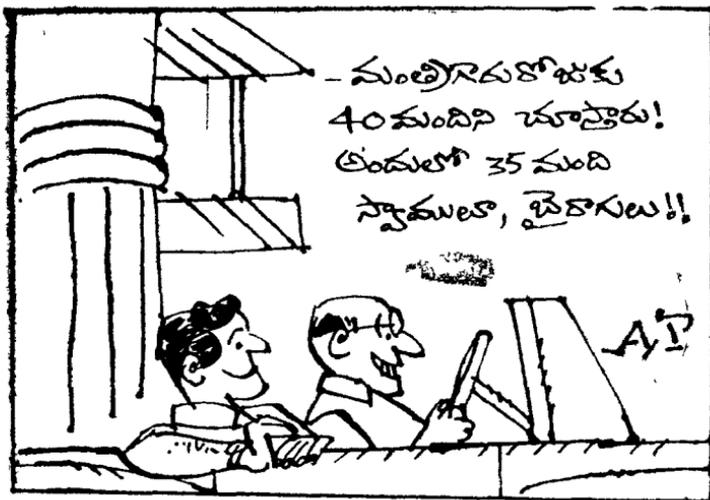
“అబ్బో చాలా ఆశే....వస్తాం.... చ్చి ఇస్తాంలే.” నవ్వారు కొందరు. ‘ఇదిగో బాబులూ, ఇం దా క టి) సూత్తండాను... ఏటా ఎకనక్కాయ సలే మంచోడివి కాను కాయ) .డ పెట్టి దబ్బిచ్చి పట్టిగెళ్ళండి....” లా వాళ్ళ చేతుల్లో కాయలు గుంజ) మొదలు పెట్టాడు.

స్టూడెంట్లకి కోపం వచ్చింది. “ఏయ్ తాతా.... ఎవరనుకుంటున్నావు. మా చేతిలో కాయలు లాగుకోడానికి నీ కెన్ని గుండెలు?... మాతో ఆవవసరంగా తగలకు జాగ్రత్త..” మొహాలు ఎర్ర బరచుకుంటూ అన్నారు కొందరు.

“మీరు ఓరయితే నాకేటి, నా కాయలు కోసారు. కావలిస్తే దబ్బిచ్చి అట్టిగెల్లండి కాదంటే కాయలొగ్గేయండి” మొండిగా అన్నాడు రామయ్య కర్ర వాళ్ళకి అడ్డుపెట్టి నిల్చుని

కర్ర అడ్డుపెట్టి నిల్చున్న రామయ్యని చూడగానే అందరికీ కోపం పొరుషం వచ్చేసింది. తమని.... కాలేజీ స్టూడెంట్లని ఆప్టరాల్ మాలిగాడు దిక్కరించడమా; ముసలి వెధవ బొత్తిగా తమెవరో తెల్పుకోకుండా తమనే ఎదిరించి మాట్లాడడమా; మహామహా వాళ్ళే తమకి భయపడారు; తమతో చాలలేక దండాలు పెట్టి పూరుకుంటారు; సాధ్యమైనంత వరకు తమజోలికి రారు; అలాంటిది యీ తోట మాలిగాడు తమని లెక్కచేయకుండా ఎదిరిస్తాడా; తమెవరో, తమ సంగతి ఏమిటో వీడికి తెలిసినట్టు లేదు. తెలియ చెప్పాలి; తమకడాఖా రుచి చూపించాలి; పూరుకోడం తమజాతికే ఆవమానం;

“తాతా. ఇందాకటివించి పోసినదా అని చూస్తున్నాం... ఆవవసరంగా మాతో తగిలితే జాగ్రత్త..” అఖరి వార్నింగ్

యిచ్చారు.

“ఊరుకోక ఏం చేస్తారు...”
రామయ్య బింకంగా ఎఱిరించాడు.

రామయ్య సవాలే విసగానే వాళ్ళ గుండెలు పొడవంతో ఎగిసిపడ్డాయి! ఒక్కొక్కమొహాలు ఒకరు చూసుకున్నారు... కళ్ళతో మాట్లాడుకున్నారు ముందు.... ఆ తర్వాత ఇంగ్లీషులో మాట్లాడుకున్నారు.

అంతే!... బిలబిలలాడుతూ కోశుల్లా చెట్లమీదకి ఎగత్రాకారు అందరూ. రామయ్య జరిగేదేమిటో తెలుసుకునే లోపలే చెట్లమీదనించి ఉపసంకాయలు లాలిపడడం ఆరంభించాయి. రామయ్య తెల్లపోతూ ఒక్క క్షణం అలా నిలబడి తరువాత వెర్రివాడిలా ఆరవడం ఆరంభించాడు

“ఏయ్... ఏయ్ ... బాబూ, ఏంటిది,

కాయలు ఎందుకలా తెంపేస్తున్నారు.

దిగండి.... దిగుతారా లేదా?....” చె

మవ్య పరుగులు పెట్టూ గగ్గోయి పెట్టాడు

“దిగుతాం, దిగుతాం క్రిందః

కాయలు లెక్కెట్టుకుంటూ వుండు

హేళనగా నవ్వుతూ అన్నారు.

రామయ్యకి మతిపోయింది.

చెయ్యాలో అర్థంకాలేదు. ‘ఓరి నా

నోయ్ .. నా కొంప కూల్చేస్తున్నారు.

ఓరి వీరిగా, అప్పన్నా నర్సిం

రండిరా.... రండి, నా తోటకాయ

రాల్చేస్తున్నారు.... రండిరా... వరేయ్.

దొంగెడవల్లా దిగుతారా లేదా? మీ

పొయ్యేకాలంరా నా మామిడికాయ

రోయ్.... నా కాయలు.... నా నోట దువ

కొట్టేస్తున్నారు బాబో. నేనేటి సేతు

బాబో....” కేకలు వేస్తూ తోటంతా ప

రులు పెట్టాడు. చుట్టుప్రక్కల తోటల్లో
వరూ లేనట్టున్నారు. రామయ్య కేకలకి
వరూ రాలేదు.

“ఒరేయ్....దిగుతారా లేదా ...చంపే
గ్గాను దిగండి, కాయలు తెంపుతే సేతులు
వరగొట్టాను” అంటూ కర్రతో చెట్టుమీద
ఎండిన నలుగురయిడగురి కాళ్లమీద
ట్టాడు రామయ్య.

తెప్పవన్నారిద్దరు...ఒక్కడణం ఆగి
గోయారు అందరూ. ఆ వెంటనే
సేతంతో ఊగిపోయారు అందరూ.
‘స్కోండ్రల్! మమ్మల్నే కొట్టేంత
మీనగాడివిరా, ముసిలివెదవ్వని యిందా
టివించి వూరుకున్నాం వరేయ్
హుస్తున్నారేమిటి, ముసిలిపీనుగుని ఓ
కట్టుకి వేసి కట్టేయండి....” హుంక
వారు కొందరు. కొందరు చెట్లమీద
వంచి వురికి గింజుకుంటున్న రామయ్యని
కాక్కెళ్లి తీసికెళ్లి తలగుడ్డ ఊడలాగి
డి వెట్టి చేతులు వెనక్కవించి చెట్టుకేసి
ట్టేశారు.

రామయ్య తిట్టాడు. బెదిరించాడు.
‘దొంగెదవల్లారా, గుండు ఎదవల్లారా...
బు అందర్నీ పోసేసులకి వట్టింబకపోతే
హుస్కోండి ...” చాకకాని ఆవేశంతో
క్రోషంతో, కోపంతో ఆ రి చా డు
మయ్య.

“రండిరా, యింక జాలివడకూడదు
డిమీద.” మళ్ళీ చెల్లెక్కారు అందరూ.
తులు ఉపటప రాలివడుతున్నాయి.

కొన్ని కోసి చేతికందినంతదూరం విసి
రేస్తున్నారు మరికొన్ని కొరికి కొరికి
పారేస్తున్నారు క్రింద వడినవాటిని
బూటు కాళ్ళతో పచ్చడి చేస్తున్నారు
కొందరు....

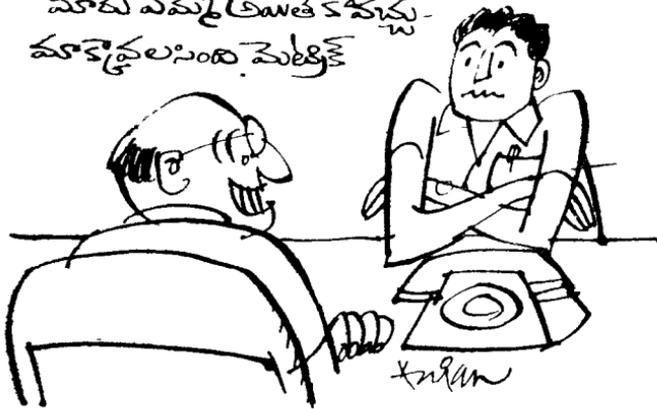
నోటమాటరాక గుడ్లప్పగించి చూడం
మొదలుపెట్టాడు రామయ్య. కళ్ళముందే
కన్నబిడ్డల కాళ్ళుచేతులు నరికి పారే
స్తున్నట్టు గిజగిజలాడాడు. గొంతువిందా
కుంఠం పోలివచ్చింది. ఎన్నాళ్ళ కష్టం
ఎంత ఆళ; పడకొండువందలు; కళ్ళ
ముందే అంతా మట్టిగొట్టుకపోతూంటే,
విన్నహాయంగా చూస్తూ నిలబడ్డాడు.
ఇంక లాభంలేదని.

“బాబూ, మీకు దండం పెడతాను ..
కాయలు కోయకండి బాబూ, నా నోట
మట్టిగొట్టమాకండి....దిగండి బాబూ ..
మీ కాళ్ళకి మ్రొక్కుతాను నన్ను నాశనం
చెయ్యకండి బాబూ కాయలు రాల్య
కండి బాబూ....నన్ను సంపేయమాకండి
....మీకు నమస్కారం పెడతాను....వగ్గే
యండి బాబూ....” దీనంగా ప్రార్థిం
చడం మొదలుపెట్టాడు.

“ఏం, ఇందాక అంతపెద్ద కబుర్లు
చెప్పావు కాళ్ళబేరానికి దిగావేం
పోలీసులకి రిపోర్టు యిస్తానన్నావుగా
యియ్యి....” హేళనగా నవ్వారు

“బాబూ, తప్పయినాది....లెంపలేసు
కుంటున్నాను...వగ్గేయండి బాబూ, కోయ
మాకండి బాబూ....” ఆళగా ప్రార్థిస్తూనే

- ప్లస్ - ఆగం తేదు -
 మాకు ఎమ్మీ అయితే కొవ్వు -
 మాకొక్కలసింది మెట్రిక్

వున్నాడు రామయ్య.

“వెళ్ళు వెళ్ళు పో లీ సు లొ చ్చి కాపాడుతారు నిన్ను....”

పో లీ సు లేం చెయ్యలేరవి పాపం రామయ్యకేం తెలుసు? తెలీదు కనకే పోలీసులొచ్చి రక్షిస్తారని భ్రమపడ్డాడు. స్టూడెంట్ల పేరుచెపితే పోలీసులే బెదురు తారని రామయ్యకి తెలీదు; రిపోర్టుయిస్తే ఏ ఇనస్పెక్టరు... “స్టూడెంట్ల...వాళ్ళతో ఎందుకు తగిలావయ్యా తాత ఇలా నీవు వచ్చి రిపోర్టుచేశావని తెలిస్తే రేప్పొద్దుటికి ఆ చెట్టుకూడా మిగలకుండా పీకి నామ రూపాల్లేకుండా చేస్తారు నీ తోట వాళ్ళతో అనవసరంగా తగువు పెట్టుకో కుండా వుండాలింది. తప్పు వాళ్ళదే అనుకో కానీ ఏం చేస్తాం వాళ్ళ రోజులు ఇవి...సాధ్యమైనంతవరకు వాళ్ల తువ

జోలికి పోకూడదు....ఎవర్నవి. ఎంద నని ఆరెస్ట్ చేయమంటావు? ఏ కాలే: వాళ్ళు పేర్లేమిటి, పూరేంటి. విక తెల్సా, నాకు తెల్సా....ఖర్మకాలి ఎవ: మీదనన్నా ఏకన్ తీసుకున్నామనుకో... పూర్లో కాలేజీల వాళ్ళందరూ ఏకకై పూరు తగల బెట్టేస్తారు....ఏం చెయ మంటావు చెప్పు....” అని అంటాడ రామయ్యకి తెలియదు:

రామయ్య ప్రార్థనలు, దీనాలాపాల కన్నీళ్ళు ఏవి వాళ్ళకి అడ్డు రాలేదు.. వాళ్ళు చెయ్యదలచింది చేసేసారు.. చూస్తుండగానే ఓ అరగంటలో తోటం ధ్వంసమైంది. అంతవరకు కలకలలా తున్న తోట రణరంగంలో శవా పడివున్నట్టు చితికిపోయిన కాయలతో రాలిపోయిన కాయలు, అకులతో కొవ

లతో కృతానలా తయారయింది.

నవి పూర్తికాగానే చెట్టుదిగి వీరుల్లా నడుంమీద చేతులేసుకుని రామ్ముచాచు కుంటూ రామయ్య దగ్గరకి వచ్చి నిల బద్దారందరూ

రామయ్య స్థాణువులా నిల్చున్నాడు . ఓపిక వున్నంతవరకు అరిచాడు, ప్రార్థించాడు. ఏడిచాడు. ఏది లాభంలేదవి తేలాక చేష్టలుదక్కి నిల్చున్నాడు కళ్ళె దుట జరిగిన భీకత్సం, సర్వనాశనం చూసే సరికి అతని బాహ్య స్మృతి పోయింది గుడ్లప్పగించి చూస్తూ నిల్చున్నాడు.

“ఏం చిట్టితండ్రి. ఆలావున్నావేం? ”

“షాపం, షాకు తిన్నాడురా....”

“హా.... మనతో తగువు.. కారివితో తలగోక్కోడం అని తెలియదు.... పోవి గదా అని ముందు వూరుకుంటే మనల్ని కొట్టేడు.... మనం వూరుకుంటామా....” సమర్థించుకుంటూ అన్నారు కొందరు.

“ఫూర్ పెలో మన సంగతి తెలిసి వుండదు....”

“నాన్న....మా తండ్రి ఏడవకు.... 5....5....ఏడవకు చిట్టి తండ్రి...ఏడవకు....” వినిమాపాట పాడాడు మరోడు.

“కన్నతండ్రి యీ కాయలన్నీ యిరుకుని బజారు పట్టిగెళ్లి అమ్ముకో.... మీం యీయాలిన్న సదిహేను రూపానులు రాకపోవులే.... మేం యీయాలిన్న గనికింద జమకట్టుకో....” విట్టువేళా గొకడు.

“ఇంకేదవకు నాన్నా కళ్లు తుడుచుకో....” గడ్డంవట్టుకు ఓదార్చాడు మరోడు.

“మరి వెళ్ళొస్తాం....టా....టా.... ఛీరియో ”

“వరేయ్....కట్టు విప్పేద్దామా?”

“ఉండనీ మనదేం పోయింది ఎవడో వచ్చి విప్పుతాడులే....”

“విప్పితే, మళ్ళీ వెంటవడుతాడు.... ఉండనీ....”

“నిడితాడు మళ్ళీ జన్మలోకూడా యింక మనజోలికి రాడు....”

“వదండిరా పోదాం, చీకటి వడు తూంది....”

“టా టా వస్తాం తాతా గుర్తుంచుకో....మరిచిపోకేం....”

నవ్వుకుంటూ, తోసుకుంటూ, ఫలో క్తులతో, హాస్యాలతో చేతులూపి వెళ్ళి పోతున్నవాళ్లని చూడడంలేదు రామయ్య. చితికిపోయి, రాలిపోయిన కాయలవంకా లేదు రామయ్య దృష్టి! శూన్యంలోకి వుంది ఆ చూపు!

“బలే మంచి కాలక్షేపం అయింది కాదురా ఇవాళ....”

“తోచడం లేదనుకుంటూంటే యీ సాయంత్రం బలేగా కాలక్షేపం అయింది.”

అలనాటి వీరులని, యోధులని మతి పించే సాహసకృత్యాలు చేస్తున్నంత ఆనందంగా, గర్వంగా చాచీ విరుచు కుంటూ నడవసాగారు విద్యార్థులు.